

3.38 Werken op hoogte

Inhoudsopgave:

3.38 WERKEN OP HOOGTE	1
1 WIJZIGING TEN OPZICHTE VAN VORIGE VERSIE	2
2 TOEPASSINGSGEBIED	2
3 DOCUMENT VERWIJZINGEN	2
4 DOEL	2
5 VOORSCHRIFT	3
5.1 Algemeen.....	3
5.2 Uitwerking	4
5.3 Ladders en trappen.....	5
5.4 Valbescherming/valbeveiliging	7
5.5 Werkzaamheden met gebruikmaking van personen werkbak/werkplatform in hijswerktuigen/kranen	8
5.5.1 <i>Verantwoordelijkheden/RACI</i>	8
5.5.2 <i>Bij reguliere en planbare werkzaamheden</i>	9
5.5.3 <i>Bij calamiteiten binnen en buiten dagdiensttijd</i>	9
5.5.4 <i>Reddingsmogelijkheden</i>	9

1 Wijziging ten opzichte van vorige versie

- Document aangepast aan nieuw template
- 5.2 Aanpassing draagplicht valbeveiliging schaarliften.
- 5.2 Toevoeging uitzondering gebruik valbeveiliging hoogwerker.
- 5.3 Toegevoegd regeling gebruik personen werkbak/ werkbordes in hijswerktuigen/ kranen
- Tekstuele aanpassingen in gehele document

2 Toepassingsgebied

Deze regeling is van toepassing voor:

- Tata Steel op de site IJmuiden.

3 Document verwijzingen

[QHSE 3.07 Steigers en steigerbouwwerkzaamheden](#)

[QHSE 3.08 Werkvergunning](#)

[QHSE 3.14 Hijs- en hefwerkzaamheden](#)

[QHSE 3.44 Onderzoeken van incidenten en ongevallen](#)

Intranetsite PBM's "[Valbeveiliging](#)"

Publicatie ISZW [leidraad werkbak/werkplatform](#)

4 Doel

Dit voorschrift beschrijft de vereisten binnen Tata Steel locatie IJmuiden voor de beheersing van het valrisico voor personeel vanaf een tijdelijke werkplek op hoogte.

Er is sprake van valgevaar als:

- Er wordt gewerkt op 2,5 meter hoogte of meer.
- Bij risico's voor de werknemer, ook als het hoogteverschil kleiner is dan 2,5 meter. Denk bijvoorbeeld aan werken boven water of bij aanwezigheid van verkeer.
- Wanneer er wordt gewerkt op arbeidsplaatsen die in beweging zijn of kunnen komen en waarbij sprake is van valgevaar.

Een tijdelijke werkplek is een werkplek die bedoeld is om voor beperkte duur te worden gebruikt en die geen deel uitmaakt van de permanente constructie.

Dit voorschrift is van toepassing op:

- Assemblage, wijziging of ontmanteling van een werkplek,
- Toegang tot en de wijze van het verlaten van een werkplek,
- Werkzaamheden die op of vanaf een werkplek worden uitgevoerd, waarbij valgevaar mogelijk is,
- Werkzaamheden uitgevoerd met behulp van een ladder, schaarlift, hoogwerker, personen werkbak of werkplatform.
- Overige werkzaamheden waarbij valgevaar aanwezig.

5 Voorschrift

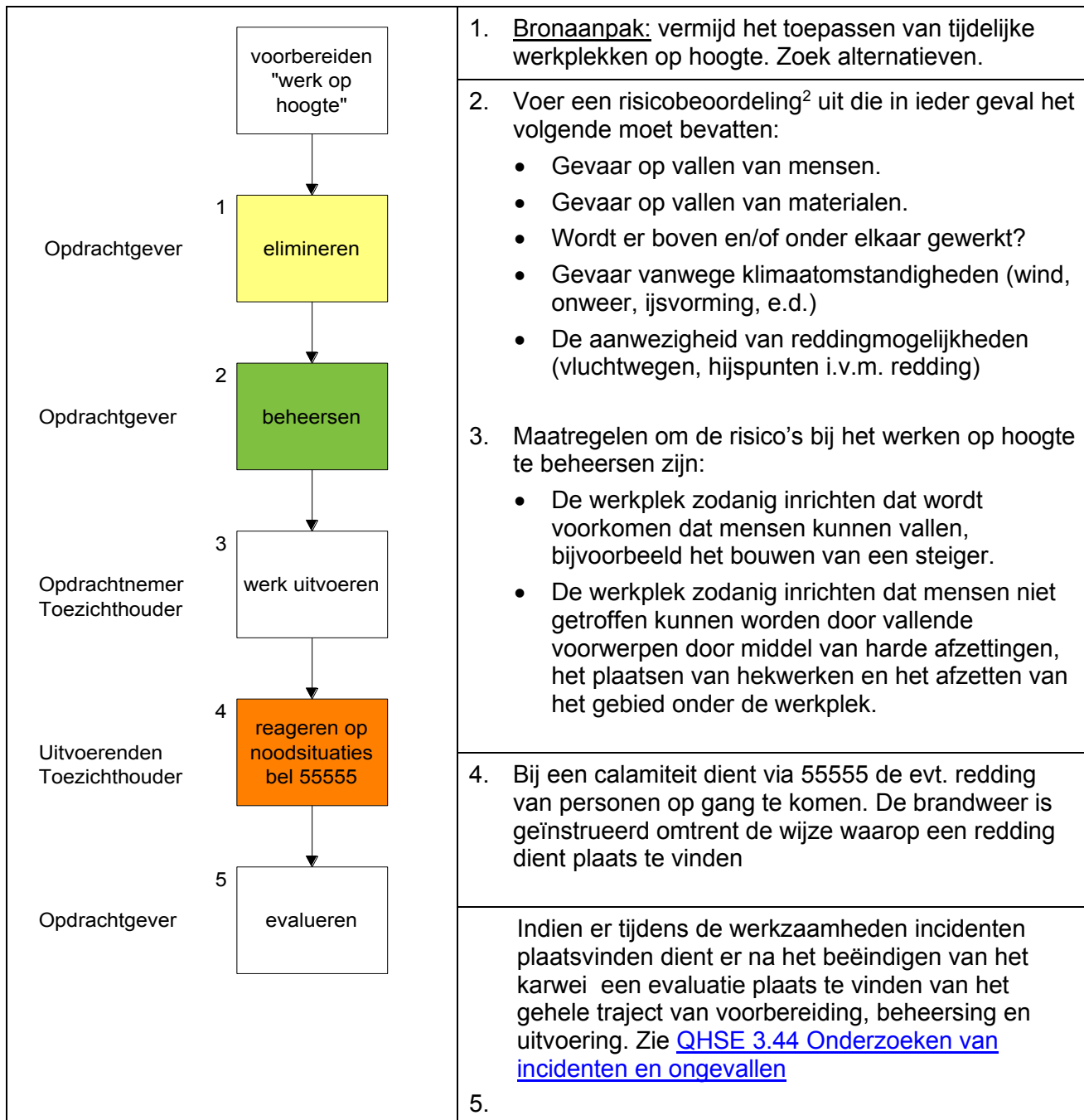
5.1 Algemeen

- Iedere medewerker van Tata Steel IJmuiden B.V. die op hoogte werkt, of daartoe opdracht geeft, moet opgeleid zijn conform opleidingsnr. MAN-IJ-TSTC ATO-0114. Uitzondering hierop zijn medewerkers van Tata Steel IJmuiden BV. die werkzaamheden verrichten vanuit een hoogwerker. Zij dienen te zijn opgeleid conform de opleiding 'Hoogwerker', opleidingsnr. MAN-IJ-TSTC ATO-0035 Zie QHSE 1.26 Capability Management
- Voor Firma medewerkers geldt minimaal een aantoonbaar vergelijkbaar niveau.
- Het uitvoeren van werkzaamheden op hoogte met behulp van een hoogwerker of schaarlift is, in buitensituaties, bij windsnelheden van 13,9 m/s en hoger (vanaf 7 Beaufort) niet toegestaan
Uitvoeren van werkzaamheden met behulp van een werkbak of werkplatform is bij windsnelheden hoger dan 7 m/s (vanaf 4 Beaufort) niet toegestaan.
Het uitvoeren van werkzaamheden vanaf een ladder is, bij buitensituaties, bij windsnelheden van hoger dan 11 m/s (vanaf 6 Beaufort) niet toegestaan¹

¹ In uitzonderlijke situaties waarbij werkzaamheden toch uitgevoerd moeten worden dient vooraf een hoger veiligheidkundige geraadpleegt te worden!

5.2 Uitwerking

Maatregelen ter beheersing van valgevaar dienen in de volgende volgorde te worden genomen:

Schema beheersing valgevaar

² Indien het hier standaard werkzaamheden betreft waarbij de condities niet veranderen kan er eenmalig een Taak Risico Analyse worden uitgevoerd en vastgelegd conform het gestelde in de werkvergunningsprocedure.

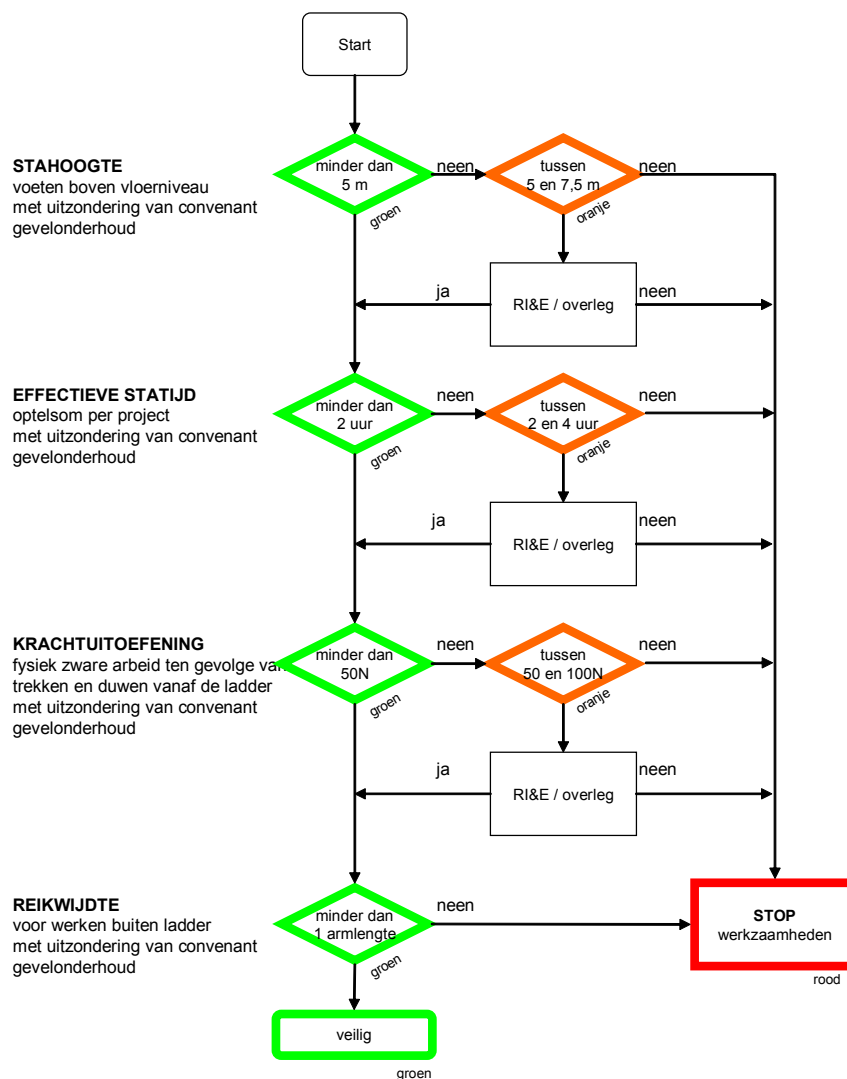
5.3 Ladders en trappen

- Het gebruik van ladders als werkplek dient zoveel mogelijk te worden beperkt tot situaties waarin het gebruik van veiliger middelen niet mogelijk is of niet verlangd kan worden. Met 'ladders' worden alle mogelijke soorten bedoeld (denk aan opsteekladders, uitschuifladders, kooiladders en steigerladders, etc.). Ladders mogen alleen worden gebruikt:
 - indien het valrisico van de betreffende werkzaamheid klein is, en
 - indien de gebruiksduur kort is, of de locatie geen veiliger middel (bijvoorbeeld een hoogwerker of een steiger) toestaat en de opdrachtgever deze locatieomstandigheden niet kan veranderen.
- Voor trappen geldt dat bewust moet worden gekozen voor een veilige werkplek.

Het moet dus altijd gaan om één van de twee volgende combinaties:

- klein risico en korte gebruiksduur
- klein risico en veiliger middel niet mogelijk.

In onderstaand schema zijn de begrippen 'klein valrisico' en 'korte gebruiksduur' toegelicht. Dit schema dient gehanteerd te worden bij de beoordeling in hoeverre het gebruik van een ladder geschikt is.

Beoordelingsschema gebruik ladder

Hieronder volgen aanwijzingen voor het opstellen en veilig gebruik van de ladder (veelal zijn deze ook van toepassing op een trap).

- Er moet voldoende vrije ruimte zijn voor plaatsing van een ladder, het gebruik bij windkracht 6 of hoger is niet toegestaan;
- Een ladder moet worden opgesteld onder een hoek van ca. 75 graden (een vuistregel is om de tenen tegen de onderkant van de ladder te plaatsen en de ladder met gestrekte armen recht vooruit te pakken);
- Een ladder moet aan de onderzijde niet kunnen wegzakken of uitglijden; indien nodig de ladder voorzien van een stabiliteitsbalk;
- Een ladder moet aan de bovenzijde tegen zijdelings wegglijden worden geborgd; eventueel moet de ladder worden vastgezet met een touw;
- Een ladder moet tenminste een meter uitsteken boven de plaats waartoe hij toegang geeft. Bij het afstappen van de ladder op hoogte moet er een deugdelijke steun zijn.
- Plaats een ladder niet op een hellend vlak, een zachte oneffen of gladde ondergrond, op een tafel of kist, achterstevoren of ondersteboven;
- Sporten en ladderschoenen schoonhouden; de ladder niet beklimmen met gladde of vervuilde zolen;
- Beklim een ladder met het gezicht naar de ladder toe en hanteer te allen tijde het driepuntscontact (zie afbeelding) Dit houdt in dat er geen materialen, gereedschappen of middelen in de handen meegenomen mogen worden. Gebruik hiervoor bijv. een materiaalemmer met een touw, een schoudertas of een rugtas, een materiaalriem, o.i.d.;

- De toegang van de ladders steeds vrijhouden van obstakels, indien nodig markeren met schrikhekken;
- Sluit een deur af of blokkeer de doorgang als u een ladder voor een deur moet plaatsen;
- Plaats metalen ladders nooit in de buurt van onder spanning staande blanke delen; houd minimaal een afstand van twee meter aan of gebruik een geïsoleerde ladder (hout/ kunststof);
- Reik nooit verder dan één armlengte buiten de ladder en steun nooit met een voet (op bijvoorbeeld) een raamkozijn of dorpel; de ladder kan gaan schuiven;
- Plaats een ladder niet direct tegen een raam; gebruik in dit geval dwarssteunen;
- Beklim een ladder of trap (zonder platform) nooit hoger dan de vierde tree van boven;
- Uit overwegingen van veiligheid voor de omgeving mogen ladders niet onbeheerd worden achtergelaten.

5.4 Valbescherming/valbeveiliging

- Hoogwerkers:

Bij werkzaamheden uitgevoerd met behulp van schaarhoogwerkers en/of hoogwerkers met giek moet "uit de bak vallen" worden voorkomen. De bescherming tegen vallen bestaat uit een harnasgordel en een zo kort mogelijke positioneringslijn zonder valdemper (keuze is afhankelijk van de werkzaamheden en het aanslagpunt in de werkbak) die tot gevolg heeft dat de persoon nooit over de leuning kan vallen.

- Werken op hoogte:

Wanneer er valgevaar bestaat, is het dragen van valbeveiliging verplicht, bij voorkeur voorzien van een oprolijn. Aandachtspunten bij het gebruik van valbeveiliging zijn:

- Draag geen kleding over het harnasgordel;
 - Gebruik van Anti Trauma Straps is verplicht, tenzij dit om bijzondere redenen of werkzaamheden niet mogelijk is. Toets het afwijken van deze verplichting met een Hoger Veiligheidskundige.
 - Het is niet toegestaan om hijsmiddelen zoals stropen te gebruiken voor persoonlijke valbeveiliging;
 - Er moet rekening gehouden worden met de minimaal benodigde vrije hoogte, zie intranetsite PBM's "Valbeveiliging";
 - Gebruik daartoe bestemde ankerpunten. Er mag niet worden verankerd aan bordessen (leuningen, trappen, vloeren en vloerroosters) en niet aan leidingen, kabels en kabelbanen.
 - Er dienen 2 parkeerogen aan de harnasgordel te zijn aangebracht.
 - Bij werkzaamheden waarbij de kans bestaat dat men tussentijds moet overpakken op een ander ankerpunt dient een Y-lijn gebruikt te worden. Art nr. 1987645. Dit om te voorkomen dat er een moment ontstaat waarbij men niet gezekerd is tegen vallen van hoogte. Indien na inventarisatie van de risico's blijkt dat de Y-lijn een langere valhoogte mogelijk maakt dan wenselijk is, kan als alternatief gebruik gemaakt worden van twee korte lijnen zonder valdemper.
 - Zorg voor een vlakke en opgeruimde werkruimte, waar val- en struikelgevaar wordt voorkomen.
 - Blijf zo ver mogelijk van de rand (maar borg bij voorkeur dat je niet bij de rand kan komen).
 - Zorg dat je niet alleen bent.
 - Neem een communicatiemiddel mee.
- Uitzondering:
 - Bij gebruik van een hoogwerker in bijzondere situaties is het toegestaan om de werkzaamheden uit te voeren ZONDER gebruikmaking van de vereiste valbeveiliging. Voorbeeld hiervan is bij uitvoering werkzaamheden waarbij de werkbak van de hoogwerker boven water gepositioneerd moet worden. Voorwaarde bij het gebruik ZONDER valbeveiliging is wel dat er een door een veiligheidskundige goedgekeurde risico analyse is en de werkvergunning geaccordeerd wordt door een hoger veiligheidskundige.
NB. Tijdens aanrijden naar de opstelplaats blijft het gebruik van valbeveiliging verplicht!

Bij een val van een persoon in een harnasgordel:

BEL DIRECT (02514) 55555 EN ZEG DAT ER SPRAKE IS VAN EEN VAL IN EEN HARNASGORDEL

5.5 Werkzaamheden met gebruikmaking van personen werkbak/werkplatform in hijswerktuigen/kranen

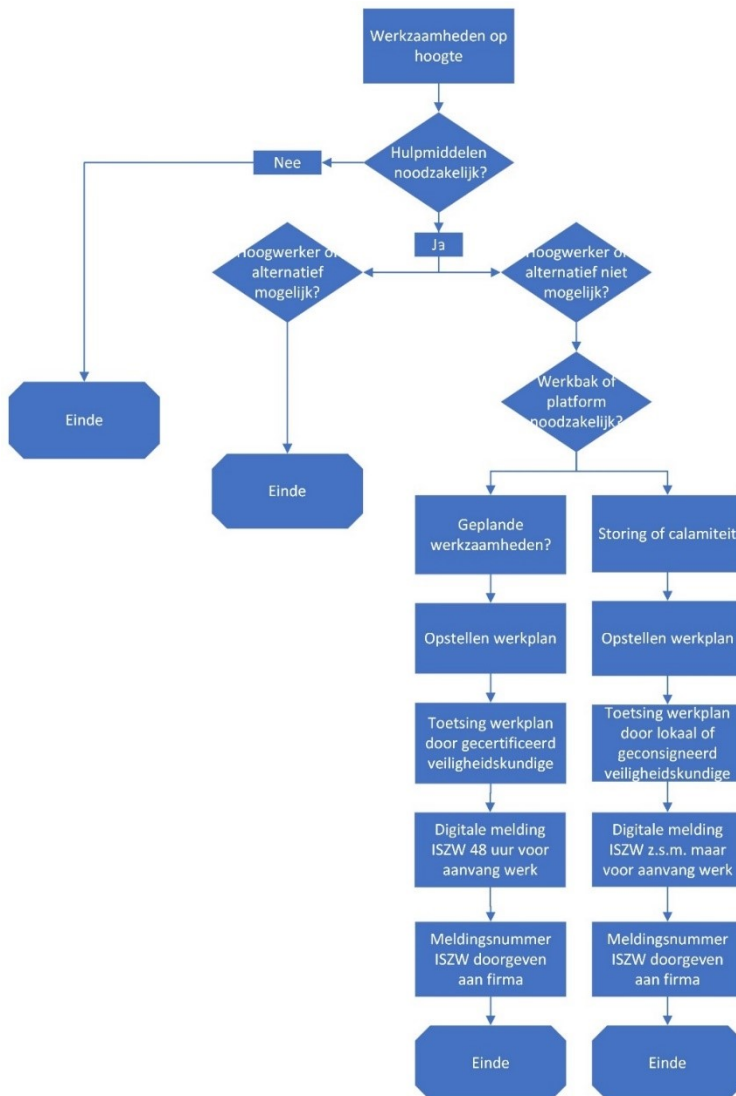
Sinds 1 juli 2020 is artikel 7.23d van het Arbo besluit aangescherpt.

Het betreft hier de toepassing van werkbakken en werkplatforms in combinatie met hijswerktuigen/kranen.

Het uitgangspunt hierbij is dat het in principe verboden is om werkzaamheden uit te voeren vanuit een werkbak of werkplatform in combinatie met hijswerktuigen. Op dit verbod is een uitzondering mogelijk.

5.5.1 Verantwoordelijkheden/RACI

Voordat overwogen wordt om gebruik te maken van een werkbak/ werkplatform dienen alle alternatieven onderzocht te zijn (hoogwerker, steiger et cetera). Indien er geen alternatieven mogelijk zijn dan geldt onderstaand beslisschema:

Flowchart beslisschema

Processtap	Opdrachtgever	Opdrachtnemer	Gecertificeerd veiligheidskundige	Geconsigneerd/ lokaal veiligheidskundige	Leidinggevende opdrachtgever
Beoordelen noodzaak inzet hulpmiddelen	R				A
Onderzoeken van te gebruiken hulpmiddelen/ alternatieven	R			C	A
Opstellen werkplan conform BOWR	R	R		C/I	
Toetsing werkplan bij gepland werk	A			C/R	I
Toetsing werkplan bij calamiteiten	A			C/R	I
Digitale melding aan ISZW	R	I			

RACI

5.5.2 Bij reguliere en planbare werkzaamheden

- A. Opstellen werkplan (zie werkvergunning)
- B. Bij reguliere en planbare werkzaamheden is een toetsing van het specifieke werkplan door een gecertificeerd kerndeskundige verplicht .
- C. Aanmelden van de werkzaamheden bij ISZW (digitale melding) 48 uur voor aanvang werkzaamheden).

Let op: U dient rekening te houden met een doorlooptijd van 2 dagen voor de toetsing door een gecertificeerd kerndeskundige

5.5.3 Bij calamiteiten binnen en buiten dagdiensttijd

Werkzaamheden waarbij niet aan de 48 uur voormeldingstermijn ISZW voldaan kan worden, worden gezien als calamiteit. Bij calamiteiten kan niet aan de bovenstaande punten b en c voldaan worden en geldt het volgende;

- A. Opstellen werkplan (zie Werkvergunning)
- B. Opstellen motivatie waarom uitstel niet mogelijk is.
- C. Een toetsing van het werkplan door de lokale of geconsigneerd hogere veiligheidskundige.
- D. Aanmelden van de werkzaamheden bij ISZW kan in dit geval buiten de termijn van 48 uur vooraf gedaan worden echter wel zo snel mogelijk (in elk geval **voor** aanvang werkzaamheden).

Let op: bij het doen van de digitale melding dient specifiek het KvK nummer en het vestigingsnummer van Tata Steel ingevuld te worden, zonder deze gegevens wordt de melding niet door ISZW in behandeling genomen.

KvK nummer Tata Steel: 34040331 - Vestigingsnummer Tata Steel: 000017561728

Link voor de melding: <https://melding.inspectieszw.nl/werkbak>

U ontvangt van ISZW een meldingsnummer welke doorgegeven dient te worden aan de kraanleverancier.

5.5.4 Reddingsmogelijkheden

Indien er met een harnasgordel aangelijnd wordt gewerkt, dient tijdens de werkvoorbereiding, eventueel in overleg met de Bedrijfsbrandweer, de mogelijkheden van redding van mogelijke slachtoffers in ogenschouw te worden genomen. Hierdoor wordt voorkomen dat personen langer dan nodig worden blootgesteld aan de risico's die samenhangen met het hangen in een harnasgordel.